

Робърт Галбрейт - „Зовът на кукувицата“

Страйк бе прекарал ранния следобед в сградата на Студентския съюз на Лондонския университет, където благодарение на това, че мина решително и с намръщено лице покрай рецепцията, беше се добрал до помещението с душовете, без някой да го спре или да му поиска студентска карта. След това бе изял корава кифличка с шунка и блокче шоколад в кафето. После се бе лутал, зашеметен от умора и често палейки цигара, между евтините магазини, в някои от които влизаше да си купи с парите на Бристоу малкото вещи от първа необходимост, нужни му сега, след като вече бе лишен от легло и изхранване. В привечерните часове вече се намираше в италиански ресторант с няколко големи, струпани около него кутии, седнал до бара и отпиващ от бирата си, почти забравил вече защо му се налага да убива времето.

Беше почти осем, когато се върна в офиса си. Това бе часът, в който Лондон му се струваше най-привлекателен; работният ден беше свършил, прозорците на пъбовете светеха уютно подобно на скъпоценни камъни, улиците бяха пълни с живот, неуморно вечните стари сгради, омекотени от уличното осветление, пораждаха странно чувство на успокоение. Виждали сме много като теб, сякаш мълвяха те утешително, докато той куцукаше по Оксфорд Стрийт, понесъл сгъваемо походно легло. Седем и половина милиона сърца биеха в непосредствена близост в този оживен стар град и със сигурност много от тях бяха далеч по-тежко ранени от неговото. Докато крачеше уморено покрай затварящите магазини, а небето над него придобиваше цвят на индиго, Страйк откри утеха в машабите на града и в анонимността му.

Оказа се истинско приключение да качи походното легло по металното стълбище до втория етаж и когато стигна пред вратата, надписана с името му, болката в края на десния му крак вече беше непоносима. Облегна се за момент на вратата, като пренесе тежестта на тялото си върху левия крак, и се загледа в стъклото, което се замъгляваше от запъхтяното му дишане.

– Нещастник дебел – наруга се на глас. – Изфирясал дърт динозавър.

Обърса потта от челото си, отключи вратата и премъкна през прага разнообразните си покупки. Във вътрешния кабинет избута бюрото встрани, опъна леглото, разви спалния чувал и напълни евтиния чайник на умивалника в помещението извън стъклената врата. Вечерята му от нудли още беше в опаковката, беше я избрал, защото му напомняше за войнишкия порцион, който носеше в раницата си. Той бе вкоренил дълбоко у него асоциацията за бързо затопляна рехидратирана храна и импровизиран подслон за преспиване, които автоматично го караха да посяга за оръжието си. Когато водата в чайника завря, той я сипа направо в кутийката и изяде рехидратираната паста с пластмасова лъжичка от университетското кафене, седнал на канцеларския си стол, отправил поглед надолу към почти пустата пряка, отвъд която в сумрака гърмеше потокът от превозни средства по голямата улица, и заслушан в отривистия ритъм на бас китарата от „12 Бар Кафе“ два етажа по-надолу.

Беше спал и на по-лоши места. Преживял беше каменния под на многоетажен паркинг в Ангола, бомбардираната металодобивна фабрика, където бяха опънали палатки и където на сутринта изкашля черни сажди. Най-лошо от всичко беше усойното общежитие в Норфък, където майка му беше дотъррила него и една от полусестрите му, когато бяха съответно на осем и шест години. Спомняше си лишените от удобство болнични легла, в които бе прекарал месеци, разните места за самонастаняване (отново с майка му), мразовитите гори, където бе лагерувал по време на армейски учения. Колкото и примитивно и непредразполагащо да изглеждаше походното легло под едничката гола крушка, то беше луксозно в сравнение с всички тях.

Актът на пазаруване на нужните му неща и вкарването им в употреба събудиха у Страйк стария войнишки навик да свърши онова, което трябва, без въпроси и без оплаквания. Изхвърли в боклука опаковката на нудлите, включи лампата и седна зад бюрото, където Робин бе прекарала по-голямата част от деня.

Докато събираше компонентите за новото досие – папка с твърди корици, бели листове и кламери; бележника, в който беше записал разговора с Бристоу; туристическата брошура от „Тотнъм“; визитката на Бристоу, – забеляза реда в чекмеджетата, липсата на прах по монитора, отсъствието на празни чаши и боклуци и едва доловимия аромат на парфюм „Пледж“. Умерено заинтригуван, той отвори кутията с пари за дребни разходи и откри в нея бележка с прилежния закръглен почерк на Робин, уведомяваща го, че ѝ дължи четирийсет и два пенса за шоколадовите бисквити. Страйк извади от портфейла си четирийсет лири от онези, с които му бе платил Бристоу, и ги пусна в кутията; сетне му хрумна нова мисъл, отброи четирийсет и два пенса и ги добави отгоре.

После с една от химикалките, които Робин бе подредила грижливо в най-горното чекмедже, Страйк започна да пише бързо и с лекота, като първо постави датата. Откъсна бележките от разговора с Бристоу и ги прикрепил към досието; записа всички стъпки, които бе предприел дотук, включително обажданията до Анстис и Уордъл и номерата на телефоните им (подробностите за другия приятел обаче, който предостави полезни имена и адреси, не бяха включени в досието).

Накрая, преди да сложи папката на мястото ѝ най-вдясно на рафта, Страйк постави сериен номер на новия си случай и го записа заедно с обозначението „Внезапна смърт, Лула Ландри“ на гръбчето.

Сега най-после отвори плика, който според Бристоу съдържаше съществените следи, пропуснати от полицията. Почеркът на адвокатата, четлив и плавен, се лееше в плътно изписани редове.

Както беше обещал Бристоу, съдържанието се отнасяше главно до действията на мъжа, когото той наричаше „Бягация“.

Бягация бе висок чернокож мъж, чието лице беше скрито от шал и който се появяваше на запис от камера в късен автобус, движещ се от Айлингтън към Уест Енд. Беше се качил на този автобус около петдесет минути преди Лула Ландри да умре. След това бе показан на запис от охранителна камера в Мейфеър да се движи по посока на дома на Ландри в един часа и трийсет и девет минути. Беше спрял пред камерата и очевидно се консултирал с листче хартия („евентуално за адрес или упътване“, услужливо бе добавил Бристоу в бележките си), преди да се придвижи извън обхвата.

Запис от същата камера малко по-късно показваше Бягация да спринтира в обратна посока покрай камерата в два часа и дванайсет минути и да излиза извън обхвата. „Втори чернокож също тича – евентуален съгледвач? Сварен при кражба на кола? По това време зад ъгъла се е включила аларма на кола“, беше написал Бристоу.

Накрая имаше запис от камера на „чернокож, силно напомнящ Бягация“, който крачи по улица близо до Грейс Ин Скуеър, на няколко километра разстояние, по-късно сутринта, след смъртта на Ландри. „Лицето все така е скрито“, пишеше Бристоу.

Страйк спря да разтърка очи, забравил, че едното е наранено, и трепна от болката. Вече бе изпаднал в онова състояние на замаяност и неволно потрепване на мускулите, което беше знак за крайно изтощение. С протяжна въздишка, преминала в пъшкане, той направи преценка на бележките на Бристоу, стиснал химикалката в косматия си юмрук и готов да впише свои бележки.

Бристоу сигурно можеше да тълкува закона съвестно и обективно в кантората си, която го бе снабдила с елегантната му гравирана визитка, но съдържанието на този плик само потвърждаваше впечатлението на Страйк, че личният живот на клиента му е доминиран

от безоснователна вманиаченост. Какъвто и да бе произходът на повишеното внимание на Бристоу към Бягация – дали вкоренен таен страх от градското страшилище, символизирано от криминално проявен чернокож мъж, или някаква друга, по-дълбока и по-лична причина, – немислимо бе полицията да не е проучила Бягация и неговия спътник (я съгледвач, я автокрадец) и със сигурност са имали основателна причина да ги изключат от кръга на заподозрените.

С широка прозявка Страйк обърна на втората страница от писанията на Бристоу.

В един и четирийсет и пет на Дерик Уилсън, нощният охранител във фоайето на сградата, му става зле и отива в задната тоалетна, където прекарва приблизително четвърт час. Следователно в продължение на петнайсет минути преди смъртта на Лула фоайето е оставено без надзор и всеки би могъл да влезе, без да бъде видян. Уилсън излиза от тоалетната след падането на Лула, когато чува писъка на Танзи Бестигуи. Тази благоприятна възможност съвпада точно с времето, когато Бягация би стигнал до Кентигърн Гардънс номер осемнайсет, при положение че е минал покрай охранителната камера на кръстовището на Олдърбрук и Белами Роуд в един и трийсет и девет.

– И по кой начин – измърмори Страйк, докато масажираше челото си – е видял през външната врата кога пазачът се е оттеглил в кенефа?

Приказвах с Дерик Уилсън, който е готов да отговаря на въпроси.

Бас държа, че си му платил за тази готовност, помисли си Страйк, видял телефонния номер на охранителя под заключителните думи.

Той остави химикалката, с която възнамеряваше да добави свои бележки, и прикрепи с кламер написаното от Бристоу в папката. После изключи настолната лампа и с куцукане отиде да се изпикае в тоалетната на площадката. След като си изми зъбите над напуканата мивка, заключи стъклената врата, нагласи будилника и се съблече.

На неоновата светлина от уличната лампа Страйк разкопча ремъците на протезата си, свали я от измъчения си крак и отстрани подложката с гел, която не бе успяла да го предпази от болката. Постава изкуствения крак до зареждащия се мобилен телефон, добра се до спалния чувал и легна с ръце под тила, вгледан в тавана. Както се бе опасявал, тежачката като олово умора в тялото му не се оказа достатъчна да заглуши тревожните му мисли. Старата инфекция отново се бе активирала; измъчваше го, не му даваше покой.

Какво ли правеше тя сега?

Вчера вечерта в една паралелна вселена той бе обитавал красив апартамент в най-желания район на Лондон с жена, която караше всеки зърнал я мъж да се втрещва в Страйк с почуда и завист.

„Защо просто не се нанесеш при мен? О, за бога, Блуи, не мислиш ли, че е най-разумното решение? Защо не?“

От самото начало си знаеше, че това е грешка. Бяха го опитвали и преди и всеки следващ път стигаха до все по-голяма катастрофа.

„Но ние сме сгодени, за бога, защо да не живееш при мен?“

Бе изрекла неща, които би трябвало да доказват, че във времето, през което едва не бе го изгубила завинаги, тя е претърпяла също така необратима промяна като него самия, останал с крак и половина.

„Не ми е нужен пръстен. Не ставай смешен, Блуи. Всичките ти пари ти трябва за новия бизнес.“

Той затвори очи. След станалото рано сутринта нямаше връщане назад. Твърде много пъти бе лъгала за прекалено сериозни неща. Ала мисълта му се връщаше обратно като към вече пресметнат сбор с опасението, че е допуснал елементарна грешка. Усърдно съпостави постоянно променящите се дати, отказа ѝ да се посъветва с аптекар или лекар, яростта, с която бе реагирала на всяка молба за изясняване и после внезапното съобщение, че всичко е приключило без грам доказателство, че изобщо е било реално. Покрай всичките съмнителни обстоятелства налице бе и спечеленото му по трудния начин познание за нейната патологична склонност да лъже и преувеличава, потребността ѝ да провокира, да дразни, да подлага на изпитания.

„Не смей да разследваш мен, дявол го взел. Не смей да ме третираш като тайно дрогиращ се войник. Аз не съм ти случай, който трябва да разрешиш. От теб се очаква да ме обичаш, а ти не искаш да приемеш думата ми дори за такова нещо...“

Ала лъжите, които сипеше, бяха втъкани в самата ѝ същност, във всекидневието ѝ. Да живее с нея и да я обича означаваше все повече да се впримчва в тях, да се сражава с нея за истината, да отвоюва с борба всеки сантиметър от здравата почва на реалността. Как можа да се случи той, който от най-ранно детство носеше у себе си нуждата да проучва, да знае със сигурност, да извлича истината и от най-незначителните загадки, да се влюби толкова силно и така задълго в момиче, нижещо лъжи с лекота, с каквато другите жени дишаха?

– Свършено е – каза на себе си. – Писано беше да стане.

Ала не беше пожелал да каже на Анстис и не събираше сили да го признае пред никого друго, все още не. Имаше приятели из цял Лондон, които биха го приели на драго сърце в домовете си, които биха отворили спалните си за гости и хладилниците си, изпълнени с желание да го утешат и да му помогнат. Ала цената на всички тези удобни легла и на домашно сготвената храна щеше да е да седи край кухненска маса и щом децата, облечени в чисти пижами, се отправеха към леглата, да съживява наново грозната финална свата с Шарлот, подлагайки се на съчувствието и съжалението на гаджетата и съпругите на приятелите си. Пред това предпочиташе мрачната самота, нудлите в кутийка и спалния чувал.

Все още чувстваше липсващото стъпало, откъснато от крака му две години и половина по-рано. То беше там, в спалния чувал; можеше да свива изчезналите пръсти, ако поискаше. Колкото и да беше изтощен, дълго време не можа да заспи, а когато това стана, Шарлот се втурваше ту вътре, ту навън във всеки негов сън – възхитително красива, сквернословна и сбъркана.